

RAYMOND CHANDLER

FEREAȘTRA DE SUS

Traducere din limba engleză
CORNELIA BUCUR

NEMIRA

1

Casa se afla pe Dresden Avenue, în cartierul Oak Noll al orașului Pasadena, o clădire mare și solidă, elegantă, cu ziduri roșcate de cărămidă, acoperiș de țiglă și brâu alb de piatră. Ferestrele de la drum, de la parter, aveau vitralii. Cele de la etaj erau ca de fermă, dar înconjurate de brăie late, de piatră lucrată într-o imitație de rococo.

Începând de la zidul dublat de tufe înflorite, peluza verde și frumos tunsă de aproape un sfert de hectar cobora în pantă lină spre stradă, trecând în drumul său pe lângă un cedru enorm, în jurul căruia se scurgea ca un val răcoros și verde pe lângă o stâncă. Trotuarul și aleea pentru mașini erau, amândouă, foarte late, iar pe alee se înălțau trei salcâmi albi care meritau văzuți. Dimineața de vară era parfumată greu și tot ceea ce creștea stătea complet nemișcat în aerul fără suflare de care au parte cei din zonă într-o zi pe care ei o numesc plăcută și răcoroasă.

Despre oameni, nu știam decât că era o oarecare doamnă Elizabeth Bright Murdock, împreună cu familia, care dorea să angajeze un detectiv particular curățel, care să nu scuture scrum de țigară pe parchet și să nu poarte asupra lui mai mult de o armă. Mai știam și că era văduva unui moșneguț cu favoriți pe nume Jasper Murdock, care făcuse avere ajutând comunitatea și căruia

Libris
Respect pentru oameni și cărți

i se publica fotografia în ziarul din Pasadena în fiecare an de ziua lui, cu anul nașterii și al morții dedesubt, împreună cu legenda: „Slujba a fost viața lui.“

Am lăsat mașina în stradă și am pășit pe cele câteva zeci de dale de piatră așezate pe peluza verde, pentru a suna la soneria montată pe veranda de cărămidă, sub acoperișul țuguat. Un zid jos de cărămidă roșie se întindea pe distanța scurtă dintre ușa de la intrare și marginea aleii. În capătul aleii, pe un bloc de beton, stătea un negrișor pictat, în pantaloni albi de călărie, jachetă verde și șapcă roșie. În mână ținea o biciușcă, iar în blocul de la picioarele lui era încastrat un inel de care se legau caii. Părea puțin întristat, ca și cum ar fi stat acolo de mult timp și începea să-și piardă nădejdea. M-am apropiat și l-am bătut ușor pe creștet, în timp ce așteptam să deschidă cineva ușa.

După un timp, o acritură între două vârste, în uniformă de menajeră, a întredeschis ușa preț de cincisprezece centimetri, măsurându-mă cu un ochi ca o mărgică.

– Philip Marlowe, am spus. Pentru doamna Murdock. Am o întâlnire programată.

Acritura între două vârste a scrâșnit din dinți, a închis brusc ochii, i-a deschis la fel de brusc și a zis, cu glasul acela tipic pentru pionierii colțuroși și hârșiți:

– Care din ele?

– Ce?

– Care doamnă Murdock? aproape a țipat ea la mine.

– Doamna Elizabeth Bright Murdock, am spus. Nu știam că sunt mai multe.

– Ei, uite că există, mi-a trântit-o ea. Ai o carte de vizită?

Continua să țină ușa deschisă preț de-o șchioapă. Și-a vârât în deschizătură nasul și o mână subțire și musculoasă. Am scos

portofelul și am extras o carte de vizită care avea pe ea doar numele, pe care i-am pus-o în palmă. Mâna și nasul s-au retras și ușa mi s-a trântit în față.

M-am gândit că poate trebuia să fi încercat ușa din dos. M-am dus și l-am mai bătut o dată pe negrișor pe creștet.

– Frate, i-am spus, tu și cu mine suntem de-un leat.

A trecut destul de mult timp. Am băgat o țigară în gură, dar n-am aprins-o. Camionul Veseliei, pictat în albastru cu alb, a trecut intonând *Curcanul în paie* la flașnetă. Un fluture mare, negru cu auriu, a venit plutind în derivă și a aterizat pe o tufă de hortensii aproape lângă cotul meu, a dat încet din aripi în sus și-n jos de câteva ori, apoi și-a luat greoi zborul, îndepărtându-se împleticit prin aerul neclintit, fierbinte și parfumat.

Ușa s-a deschis din nou. Acritura a rostit:

– Pe-aici.

Am intrat. Încăperea din spatele ușii era mare și pătrată, răcoroasă și adâncită, și avea aceeași atmosferă odihnitoare și ceva din mirosul unei capele funerare. Tapiserii pe pereții de stuc nefasonat, grilaje de fier care imitau balcoanele la ferestrele laterale înalte, fotolii grele, sculptate, cu perne de pluș, spătare tapițate și ciucuri ca aurul vechi atârând pe părți. În fund, o fereastră cu vitralii cam cât un teren de tenis. Dedesubtul ei, uși de sticlă acoperite cu draperii. O încăpere veche, prăfuită, învechită, îngustă la minte, curată și acrită. Nu părea să stea cineva vreodată aici sau să vrea să stea vreodată. Mese cu tăblii de marmură și picioare contorsionate, ceasuri aurite, mici statuete din marmură în două culori. O grămadă de troace pe care ți-ar fi luat o săptămână să le ștergi de praf. O grămadă de bani și toți aruncați pe fereastră. Cu treizeci de ani în urmă, în orașul de provincie bogat și discret care era Pasadena la vremea aceea, trebuie să fi fost o încăpere impresionantă.

Am lăsat-o în urmă, urmând un coridor și, după o vreme, acritura a deschis o ușă și mi-a făcut semn să intru.

– Domnu' Marlowe, a spus ea pe un ton urâcios prin ușă deschisă, apoi s-a îndepărtat scrâșnind din dinți.

2

Era o încăpere micuță, cu vedere spre grădina din spatele casei. Avea un covor urât, roșu cu cafeniu, și era mobilată ca un birou. Conținea ceea ce te-ai fi așteptat să găsești într-un mic birou. O blondină subțire și fragilă cu ochelari cu ramă de baga ședea la o masă de lucru, cu o mașină de scris pe o tăblie rabatabilă, în stânga ei. Stătea cu mâinile pregătite deasupra tastelor, dar în mașină nu avea hârtie. M-a urmărit intrând în cameră cu expresia țeapănă, pe jumătate tâmpă, a celui care e conștient că pozează pentru o fotografie. Vocea ei clară și dulce m-a poftit să iau loc.

– Eu sunt domnișoara Davis, secretara doamnei Murdock. M-a rugat să vă cer câteva recomandări.

– Ce recomandări?

– Simplu, recomandări. Vă miră?

Mi-am așezat pălăria pe biroul ei și țigara neaprinasă pe borul pălăriei.

– Vrei să spui că m-a chemat fără să știe nimic despre mine?

Buza pe care și-o mușca i-a tremurat puțin. Nu-mi dădeam seama dacă e speriată sau iritată ori dacă doar nu reușea să-și păstreze calmul și aerul profesional. Dar încântată nu era.

– A primit numele dumneavoastră de la directorul uneia dintre sucursalele California-Security Bank. Dar nu vă cunoaște personal, mi-a răspuns ea.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

– Pregătește creionul, i-am spus.

L-a înălțat, arătându-mi că era proaspăt ascuțit și gata să pornească la lucru. Am început:

– În primul rând, unul dintre vicepreședinții aceleiași bănci, George S. Leake. Lucrează la sediu. Apoi, senatorul Huston Oglethorpe. S-ar putea să fie la Sacramento sau la sediul lui din clădirea oficială din L.A. Apoi Sidney Dreyfus Jr., de la Dreyfus, Turner and Swayne, avocați care lucrează acolo unde e sediul agenției pentru titlurile de asigurare. Ai notat tot?

Scria repede și fără efort. A dat din cap fără să ridice privirea. Lumina i-a jucat în părul blond.

– Oliver Fry de la Fry-Krantz Corporation, Oil Well Tools. Au sediul pe East Ninth, în cartierul industrial. Apoi, dacă vrei și vreo doi polițiști, Bernard Ohls, dintre angajații procuraturii, și locotenentul Carl Randall, de la Omucideri, biroul central. Ce zici, oare sunt de ajuns?

– Nu râdeți de mine, mi-a spus ea. Nu fac decât să urmez niște ordine.

– Cel mai bine e ca pe ultimii doi să nu-i sunați decât atunci când știți exact ce avem de făcut, am zis. Și nu râd de tine. Cald, nu-i așa?

– Pentru Pasadena nu e cald, mi-a replicat ea și, scoțând cu un efort cartea de telefon pe birou, s-a pus pe treabă.

În timp ce ea căuta numerele și telefona când unuia, când al-
tuia, am cântărit-o din priviri. Era palidă, de o paloare naturală care avea un aspect foarte sănătos. Părul blond-arămiu, cu firul gros, n-ar fi fost urât în sine, dar era tras atât de strâns peste capul îngust, încât aproape că nu mai părea a fi păr. Sprâncenele îi erau subțiri și neobișnuit de drepte, mai închise la culoare decât părul, aproape castanii. Nările aveau aspectul albicios al unei persoane

anemice. Avea bărbia prea mică, prea ascuțită și parcă instabilă. Nu era machiată, cu excepția rujului roșu-portocaliu de pe buze, și nici acela în cantitate prea mare. În spatele ochelarilor, ochii îi erau foarte mari, de un albastru-cobalt, cu irisuri mari și o expresie vagă. Pleoapele îi stăteau întinse, astfel încât ochii aveau un aer ușor oriental, sau ca și cum pielea feței i-ar fi stat în mod normal atât de întinsă, încât o trăgea de colțurile ochilor. Întregul chip avea un soi de farmec nevrotic, șters, căruia nu-i trebuia decât un machiaj inteligent ca să devină izbitor.

Purta o rochie din pânză de in cu mâneci scurte, fără niciun fel de podoabe. Brațele goale aveau puf pe ele și câțiva pistrui.

N-am dat prea multă atenție convorbirilor ei telefonice. Orice i se spunea, stenografia cu mișcări abile și lejere de creion. Când a terminat, a pus receptorul în furcă și, ridicându-se și netezindu-și rochia de in peste coapse, a spus:

– Dacă așteptați câteva momente...

Și s-a îndreptat către ușă. Pe la jumătatea drumului, s-a întors și a închis un sertar de pe o latură a biroului. A ieșit. Ușa s-a închis. A urmat tăcerea. În fața geamului bâzâiau albinele. În depărtare, am auzit mugetul unui aspirator. Am luat țigara neaprsă de pe borul pălăriei și m-am ridicat în picioare. Am dat ocol biroului și am deschis sertarul pe care fata se întorsese special să îl închidă.

Nu mă privea cătuși de puțin. Dar eram curios. Nu mă privea cătuși de puțin că, în sertar, ținea un mic Colt automatic. Am închis sertarul și m-am așezat la loc.

A lipsit vreo patru minute. A deschis o jumătate din ușa dublă și, rămânând în cadrul ei, a spus:

– Doamna Murdock e gata să vă primească.

Am străbătut un alt coridor și fata a deschis o jumătate de ușa dublă și s-a dat deoparte. Am intrat și ușa s-a închis în urma mea.

Abia pe urmă am constatat că încăperea era un fel de verandă, pe care plantele fuseseră lăsate să crească în voia lor afară. Era mobilată cu preșuri din fibre naturale și obiecte de răchită. Un șezlong de răchită era pus lângă geam. Avea spătarul curbat și destule perne ca să împăiezi un elefant și pe el stătea rezemată o femeie, cu un pahar de vin în mână. Am adulmecat izul greu, parfumat și alcoolic, al vinului încă înainte de a o putea vedea bine. În fine, ochii mi s-au obișnuit cu întunericul și am izbutit să o zăresc. Era atât de întuneric înăuntru, încât, la început, n-am văzut nimic în afară de lumina zilei, care trecea prin tufele dese și prin jaluzele.

Nu ducea lipsă de față și de gușă. Avea părul de culoarea cositorului, înțepenit într-un permanent nemilos, un cioc tare și ochi mari și umezi, cu expresia plină de compasiune a unor pietre ude. La gât avea dantelă, dar era un gât care ar fi arătat mai bine într-un tricou de fotbalist. Purta o rochie de mătase cenușie. Brațele groase îi erau dezgolite și pline de pistru. În urechi avea cercei cu șurub. Lângă ea se afla o măsuță cu tăblie de sticlă și pe ea o sticlă cu vin de Porto. A sorbit din paharul pe care îl ținea în mână și m-a privit pe deasupra lui, fără să spună nimic.

Am rămas locului. M-a lăsat să stau, în timp ce ea își termina vinul de Porto din pahar, apoi a pus paharul pe masă și l-a umplut din nou. Pe urmă și-a tamponat buzele cu o batistă. Apoi a vorbit. Avea un glas aspru, baritonal, care suna hotărât și fără ezitări.

– Luați loc, domnule Marlowe. Vă rog să nu vă aprindeți țigara, sufăr de astm.

M-am așezat pe un balansoar de răchită și am îndesat țigara tot neaprinșă în spatele batistei din buzunarul de la piept.

– N-am mai avut de-a face niciodată cu un detectiv particular, domnule Marlowe. Nu știu nimic despre ei. Recomandările dumneavoastră sunt mulțumitoare. Ce onorariu practicați?